

Бондаренко Лідія Григорівна,
*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри української літератури
Херсонського державного університету
e-mail lidiya.bond.2001@gmail.com*

ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ ПЛЕЙКАСТА У ШКІЛЬНОМУ КУРСІ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Ключові слова: методика викладання української літератури, урок літератури, позакласна робота, наочність, плейкаст.

Традиційно під час тижнів української мови та літератури у школах проводять виставки стіннівок і літературних плакатів. Створюють їх класичним способом – на папері за допомогою олівців і фломастерів. Досвідом організування конкурсу літературних газет до Шевченківських свят на факультеті української філології та журналістики Херсонського державного університету ділилися на сторінках журналу «Українська література в загальноосвітній школі» [1]. Таким чином поєднували теоретичну підготовку студентів до проведення позакласної роботи та виготовлення наочності з української літератури під час виробничої практики й у майбутній професійній діяльності з формуванням практичних умінь та навичок. Не забуваючи про паперову літературну газету, цього навчального року до Шевченківських свят провели серед студентів-філологів нашого факультету, які вивчають курс методики викладання української літератури, конкурс літературних плейкастів. Такий варіант матеріалу обрали зважаючи на нагальну потребу підготовки майбутніх учителів української літератури до професійної діяльності в умовах стрімкого розвитку інформаційно-комунікаційних технологій та суттєву відмінність сучасних школярів від учнів нецифрової епохи.

Плейкаст – це сучасна електронна листівка, що створюється в мережі інтернет за допомогою онлайн-конструктора. Вона складається з оригінального фону, на який накладаються потрібні авторові текст і музика. Її зазвичай використовують для того, щоб привітати близьку людину зі святом, передати певні почуття, поділитися настроєм тощо. У мережі можна знайти безліч плейкастів до різноманітних свят і на будь-який смак: від вітальної листівки з добрим ранком і до поздоровлення з Днем учителя. Аналіз публікацій засвідчив, що цікавляться цим сервісом учителі як української, так і зарубіжної літератури. Наприклад, плейкаст за оповіданням Є.Гуцала «Лось» наводить у своєму майстер-класі «Креолізація текстів художньої літератури як засіб дослідження дитячої рецепції на уроках української літератури» учитель із Краматорська Оксана Проселкова [2]. З прикладами сучасних листівок до уроків зарубіжної літератури можна ознайомитися на сайті «Коліжанка» учителя Сумської зош № 5 Інни Сороки. Окрім створених власноруч, педагог наводить також плейкасти, розроблені до програмових творів її учнями [3].

Про плейкаст як сучасну електронну листівку говоримо зі студентами під час вивчення теми «Методи і прийоми викладання української літератури». За допомогою скріншотів розповідаємо про технологію створення електронної листівки та наводимо відповідні приклади. Майбутні вчителі мають змогу продовжити ознайомлення з цим сервісом у процесі підготовки до практичних занять та під час написання курсових і випускних робіт. Наприклад, у цьому навчальному році студентка IV курсу спеціальності «Філологія (українська, англійська мова та література)*» Ольга Непом'яща підготувала курсову роботу та доопрацьовує бакалаврське дослідження з методики використання плейкаста під час вивчення художнього твору на уроках української літератури у 7 класі. Практичну частину роботи вона апробувала упродовж виробничої практики у Херсонській гімназії № 6, а результати виклала у двох одноосібних публікаціях у збірниках студентських наукових конференцій. Враховуючи досвід організування конкурсу літературних газет на факультеті,

пропонуємо студентам самостійно обрати тему електронної листівки, над якою вони будуть працювати. Третьюкурсники, зокрема, звернулися до таких епізодів із життя і творчості Великого Кобзаря: викуп із кріпацтва, «Заповіт» Тараса Шевченка, переклади творів Кобзаря англійською мовою, вшанування пам'яті Тараса Шевченка у світі та ін. Складність у роботі з плейкастом полягає у тому, що повноцінно електронні листівки існують лише у мережі інтернет. Тобто якщо є якісний доступ до всесвітньої павутини, продемонструвати розроблені зразки в аудиторії не важче, ніж показати звичайну паперову ілюстрацію. Ми готували скріншоти створених студентами листівок та окремо за студентськими посиланнями записували аудіо супровід. У такому вигляді плейкасти третьокурсників і були представлені на розсуд авторитетного журі, до складу якого увійшли колеги з кафедри української літератури. Поєднали цей конкурс із проведенням літературного квесту «Тарас Шевченко, якого ми не знаємо»: демонстрування плейкастів на екрані, робота журі та нагородження переможців відбувалися між початком квесту та його завершенням. У черговий раз переконалися, що для студентів опанування сучасних інтернет-сервісів не становить великої складності. Для більшості з них це ще одна можливість провести з користю час в улюбленому всемережжі. Для прикладу наводимо скріншот плейкасту студентки третього курсу Аїди Авакімян на тему «Образ України у творчості Тараса Шевченка», створеного за допомогою сервісу Playcast (рис. 1).

Рис. 1. Скріншот плейкаста «Образ України у творчості Тараса Шевченка»

Практика засвідчила, що робота над створенням плейкаста розвиває у студентів-філологів уміння передавати враження від прочитаного художнього тексту засобами інших мистецтв, розвиває їхній естетичний смак, сприяє формуванню готовності опановувати нові інформаційно-комунікаційні технології для роботи з учнями цифрової епохи.

Література

1. Бондаренко Л.Г. Конкурс літературних газет до ювілею Тараса Шевченка. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2014. № 7–8. С. 9–10.

2. Проселкова О.О. Креолізація текстів художньої літератури як засіб дослідження дитячої рецепції на уроках української літератури. URL: http://proselkovaukrmoiva.blogspot.com/p/blog-page_5311.html (дата звернення 16.04.19).
3. Сорока І.І. Коліжанка. Сайт учителя зарубіжної літератури. URL: <https://koliganka.jimdo.com/%D0%B3%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B0-%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%BA%D0%B0/%D0%B2%D1%96%D0%B7%D0%B8%D1%82%D0%BD%D0%B0-%D0%BA%D0%B0%D1%80%D1%82%D0%BA%D0%B0/>(дата звернення 16.04.19).

Бондаренко Л. Підготовка студентів-філологів до використання плейкаста у шкільному курсі української літератури // VII Волошинські читання «Шкільна мовно-літературна освіта: традиції і новаторство»: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції, 17 травня 2019 р., м. Київ. – К.: УВЦ «Оріон», 2019. – С. 191-194.